

บทที่ 4

สรุปและข้อเสนอแนะ

4.1 สรุปการศึกษา

วัตถุประสงค์หลักในการศึกษานี้ก็เพื่อทำการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการผลิตข้าวเหนียวฤดูนาปีในทางภาคกลางของลาว ปีการผลิต 2543 โดยอาศัยวิธีการคำนวณหาประสิทธิภาพของการผลิตโดยผ่านการประมาณฟังก์ชันการผลิตโดยตรงเปรียบเทียบกับวิธีการคำนวณหาประสิทธิภาพการผลิตโดยการประมาณฟังก์ชันกำไร โดยอาศัยข้อมูลจากการสำรวจครัวเรือนเกษตรกรในบริเวณพื้นที่ภาคกลางของลาว จำนวน 9 อำเภอใน 6 จังหวัด และมี จำนวน 321 ครัวเรือนตัวอย่าง ซึ่งทำการผลิตข้าวเหนียวในฤดูนาปีภาคกลางของลาวปีการผลิต 2543 เนื่องจากข้อมูลบางส่วนของเกษตรกรตัวอย่างที่เก็บมาได้ไม่ครบ ดังนั้นจึงถูกตัดออก ในการคำนวณหาประสิทธิภาพการผลิตที่ประมาณโดยฟังก์ชันการผลิต ใช้ข้อมูลในการคำนวณทั้งหมดจำนวน 257 ครัวเรือนตัวอย่าง ส่วนการคำนวณหาประสิทธิภาพการผลิตที่ประมาณโดยผ่านทางฟังก์ชันกำไร ใช้ข้อมูลในการคำนวณทั้งหมดจำนวน 233 ครัวเรือนตัวอย่าง

ผลจากการคำนวณหาประสิทธิภาพการผลิตข้าวเหนียวในฤดูนาปีในภาคกลางของลาว ปีการผลิต 2543 โดยวิธีการทางตรงที่อาศัยฟังก์ชันการผลิต และวิธีทางอ้อมโดยอาศัยฟังก์ชันกำไรชี้ให้เห็นว่าประสิทธิภาพการผลิตค่อนข้างมีความสอดคล้องและไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยประสิทธิภาพการผลิตข้าวเหนียวของครัวเรือนเกษตรกร โดยวิธีการทางตรงจากการประมาณฟังก์ชันการผลิตจะสูงที่สุดในอำเภอ หนองบก มีค่าเฉลี่ยสูงสุดประมาณร้อยละ 81.71 รองลงมาคือ นายทอง ไชบุรี ปากซัน ไชธานี โพนโรง คันทะบุรี และ ฟิน เฉลี่ยประมาณร้อยละ 81.56 ร้อยละ 80.35 ร้อยละ 78.68 ร้อยละ 78.19 ร้อยละ 77.45 ร้อยละ 77.42 และร้อยละ 75.78 ตามลำดับ ส่วนอำเภอที่มีประสิทธิภาพต่ำที่สุดคือ โพนสวรรค์ เฉลี่ยประมาณร้อยละ 69.65 ดังนั้นประสิทธิภาพการผลิตข้าวเหนียวโดยเฉลี่ยมีค่าเท่ากับร้อยละ 77.95

ผลการประมาณประสิทธิภาพกำไรของเกษตรกรจากฟังก์ชันกำไรพบว่า อำเภอที่มีประสิทธิภาพกำไรสูงที่สุดคือ นายทอง เฉลี่ยประมาณร้อยละ 67.86 รองลงมาคือ หนองบก ไชธานี ไชบุรี ฟิน โพนโรง และคันทะบุรี เฉลี่ยประมาณร้อยละ 67.36 ร้อยละ 63.82 ร้อยละ 57.94 ร้อยละ 54.38 ร้อยละ 53.61 ร้อยละ 52.97 ส่วนอำเภอที่มีประสิทธิภาพของการผลิตต่ำ คือ อำเภอ โพนสวรรค์และปากซัน เฉลี่ยประมาณร้อยละ 51.67 ทั้งสองอำเภอ ดังนั้นประสิทธิภาพกำไรของการผลิตข้าวเหนียวโดยเฉลี่ยมีค่าเท่ากับร้อยละ 57.77

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาระดับประสิทธิภาพการผลิตข้าวเหนียวในพื้นที่ภาคกลางของลาว ซึ่งให้เห็นว่าเกษตรกรในภาคกลางของลาวส่วนใหญ่คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 92.22 มีประสิทธิภาพการผลิตสูงกว่าร้อยละ 60 ขึ้นไป คราวเรือนเกษตรกรประมาณร้อยละ 7.78 ที่มีประสิทธิภาพการผลิตสูงกว่าร้อยละ 40 ถึงร้อยละ 60 ในขณะที่ประสิทธิภาพกำไร ซึ่งให้เห็นว่าเกษตรกรในภาคกลางของลาวร้อยละ 87.12 มีประสิทธิภาพกำไรสูงกว่าร้อยละ 60 ขึ้นไป คราวเรือนเกษตรกรประมาณร้อยละ 8.58 มีประสิทธิภาพกำไรตั้งแต่ร้อยละ 40 ถึงร้อยละ 60 และคราวเรือนเกษตรกรประมาณร้อยละ 4.30 มีประสิทธิภาพกำไรต่ำที่สุดตั้งแต่ร้อยละ 40 ลงไป

ผลจากการศึกษาประสิทธิภาพการผลิตข้าวเหนียวฤดูนาปีภาคกลางของลาวพบว่าเกษตรกรที่ทำการผลิตข้าวมีประสิทธิภาพการผลิตสูงกว่า ประสิทธิภาพกำไร หมายความว่า โดยเปรียบเทียบการใช้ปัจจัยการผลิตผันแปรแล้ว ในฟังก์ชันการผลิตที่เป็นแรงงาน ปุ๋ยเคมี และเมล็ดพันธุ์ และฟังก์ชันกำไรใช้ปัจจัยการผลิตผันแปรที่เป็นแรงงาน ปุ๋ยเคมี และมูลค่าทุนที่ไม่ใช่ที่ดิน ผลการศึกษาพบว่าในฟังก์ชันการผลิตของเกษตรกร ถ้าเราเพิ่มปริมาณปัจจัยการผลิตขึ้นมากเท่าไรจะทำให้ผลผลิตในฟังก์ชันการผลิตเพิ่มขึ้น ส่วนผลการศึกษาในฟังก์ชันกำไรพบว่า จุดที่ได้กำไรสูงสุดหรือไม่ นั่น เกษตรกรไม่ได้ทำการผลิต ณ จุดที่ได้กำไรสูงสุด นั่นคือเกษตรกรไม่ได้ทำการผลิต ณ จุดที่มีมูลค่าของผลผลิตเพิ่มที่ได้รับจากการใช้ปัจจัยการผลิตผันแปรเท่ากับราคาของปัจจัยการผลิตผันแปรชนิดนั้น ๆ แสดงว่า ผลผลิตเพิ่มที่ได้รับจะมีค่าการผลิตผันแปรที่ปุ๋ยเคมี ก็เช่นเดียวกัน ผลผลิตเพิ่มที่ได้รับจะมีค่าน้อยกว่าราคาของปัจจัยการผลิตชนิดนั้น ๆ ดังนั้นในฟังก์ชันกำไรเกษตรกรควรลดปริมาณการใช้ปัจจัยปุ๋ยเคมี และแรงงานให้ลดลงเพื่อเกษตรกรจะได้กำไรมากขึ้น

4.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการศึกษาทำให้ได้มาถึงข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย คือ เนื่องจากมีช่องว่างระหว่างผลผลิตจริงกับระดับผลผลิตบนสมการพรมแดนดังนั้นกระบวนการผลิตข้าวเหนียวฤดูนาปีในภาคกลางนั้นยังมีโอกาสที่จะทำการปรับปรุงหรือเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตได้ ทั้งนี้เพราะผลผลิตของคราวเรือนที่ได้นั้นยังมีระดับต่ำกว่าฟังก์ชันพรมแดนดังนั้นแนวทางในการจะปรับปรุงให้สูงขึ้นได้โดยอาศัยการเพิ่มผลิตภาพปัจจัยการผลิตข้าวเหนียวเป็นการเพิ่มปัจจัยทุนเฉลี่ยต่อคราวเรือนให้สูงขึ้น ทั้งนี้จะทำให้ผลิตภาพการผลิตของแรงงานและปัจจัยการผลิตอื่น ๆ ที่ใช้ประกอบกับปัจจัยทุนนั้นเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย รวมไปถึงการลดปริมาณการใช้แรงงานให้น้อยลงทั้งนี้เพราะมีปริมาณการใช้มากเกินไป ผลการดำเนินการที่กล่าวมาข้างต้นจะมีผลทำให้ประสิทธิภาพการผลิตข้าวเหนียวในฤดูนาปีในภาคกลางของลาวนั้นเพิ่มสูงขึ้นได้อีก ส่วนระดับผลกำไรของคราวเรือนเกษตรกรที่ได้นั้นยังมี

ถ้าในระดับที่ต่ำกว่าฟังก์ชันกำไรธรรมดาแล้วนั้นแนวทางในการปรับปรุงให้สูงขึ้นได้โดยอาศัยการเพิ่มผลิตภาพปัจจัยการผลิตเพื่อเป็นการลดปัจจัยทุนและ ราคาปัจจัยการผลิตให้ต่ำลง จะทำให้ประสิทธิภาพกำไรในการผลิตข้าวเหนียวเพิ่มขึ้น

เมื่อพิจารณาถึงสาเหตุที่ทำให้เกษตรกรมีการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างไม่มีประสิทธิภาพ พบว่าอาจเป็นเพราะเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างในภาคกลางของลาวที่ใช้เป็นตัวอย่างไม่มีการศึกษานั้นไม่ได้มีความมุ่งหวังที่จะทำกำไรสูงสุดจากการปลูกข้าว หากแต่ข้าวเป็นพืชทางเลือกชนิดหนึ่งที่เกษตรกรใช้ปลูกเป็นพืชหลักเพราะเป็นพืชที่สำคัญต่อชีวิต และข้าวก็เป็นพืชอาหารหลักของประชาชนลาวอีกด้วย

4.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

การวิเคราะห์หาผลิตภาพของการจัดสรรการใช้ทรัพยากรเพื่อการผลิตข้าวเหนียวในฤดูนาปี ภาคกลางของลาว โดยพิจารณาปัจจัยการผลิตเพียง 3 ปัจจัย คือ ปุ๋ยเคมี แรงงานจ้าง ให้เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลผลิตข้าวเหนียว ยังไม่เป็นการถูกต้องนัก ทั้งนี้อาจจะมีปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลผลิตข้าวถูกมองข้ามและไม่ได้รวมไว้ในสมการการผลิตข้าวดังกล่าว เช่นฝนแล้ง น้ำท่วม ปริมาณของน้ำฝน ปัญหาโรคพืช ความรู้และความสามารถในการจัดการฟาร์ม เป็นต้น ซึ่งในขั้นตอนนี้มีได้นำเอามาศึกษาด้วย ในส่วนของตัวปัจจัยที่เป็นค่าใช้จ่ายในการซื้อปัจจัยหลายประเภทเข้าด้วยกัน ทำให้ไม่สามารถแยกแยะหรือบ่งชี้รายละเอียดในการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของปัจจัยแต่ละชนิดตลอดจนการหาขนาดที่เหมาะสมของปัจจัยแต่ละชนิด การหาขนาดที่เหมาะสมทางเศรษฐกิจนั้นข้อกำหนดที่อยู่เบื้องหลังอีกมากมาย เช่น ในการวิเคราะห์หาขนาดที่เหมาะสมของปัจจัยก็ยังมีข้อกำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ อยู่คงที่ ซึ่งภายใต้ข้อสมมุติฐานดังกล่าวปัจจัยชนิดต่าง ๆ ที่มีอยู่อาจไม่อยู่ในระดับคงที่ก็ได้ แต่มีโอกาสที่จะเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราส่วนระหว่างราคาปัจจัยเหล่านี้ และราคาของผลผลิตดังนั้นก่อนที่จะนำผลการศึกษารั้งนี้ไปใช้ควรทำความเข้าใจกับความหมายของค่าหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่ใช้ รวมทั้งวิธีวิเคราะห์และข้อสมมุติที่อยู่เบื้องหลังว่ามีขอบเขตจำกัดแค่ไหน เพียงไร เนื่องจากการสอบถามได้กระทำให้มีการผลิตที่ผ่านมาก่อนความผิดพลาดอันอาจเกิดขึ้นในการสัมภาษณ์เกษตรกรย่อมจะมีอยู่เนื่องจากเกษตรกรจำข้อมูลไม่ค่อยได้ นอกจากนี้เนื่องจากไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเพาะปลูกของทั้งข้าวเหนียว ดังนั้นความรู้เกี่ยวกับสิ่งเหล่านี้จึงมิได้ปรากฏอยู่ในการศึกษารั้งนี้ เพราะฉะนั้นในการศึกษาต่อไปควรจะมีการศึกษาถึงที่มาค่าของความไม่มีประสิทธิภาพในการผลิต และความไม่มีประสิทธิภาพของกำไร ควรศึกษาในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการผลิตที่ทำให้ประสิทธิภาพการผลิตเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะเทคโนโลยีชีวภาพ และการมีผลิตภาพของปัจจัยการผลิตที่ใช้ในฟาร์ม